

Good examples from a safe community; Klangwiang Sub district municipality

บทเรียนชุมชนปลอดภัย เทศบาลตำบลกลางเวียง อ.เวียงสา จ.น่าน

ข้อมูล Date: 28/12/2018

ติดต่อสอบถาม: ศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาล
รามาธิบดี โทร 02 6449080 ต่อ 14 , (ชฎาพร สุขสิริวรรณ Email: suksiriwan@hotmail.com)

เรื่อง เตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ

ภัยพิบัติทางธรรมชาติ (อุทกภัย/น้ำล้นตลิ่ง) ได้สร้างความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน บ้านเรือนได้รับความเสียหาย พื้นที่การเกษตรกรรม และผลผลิตทางการเกษตรต่างๆ สถานการณ์มีแนวโน้มที่จะเกิดมากขึ้นเรื่อยๆ พื้นที่เทศบาลตำบลกลางเวียง เป็นพื้นที่หนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติเนื่องจากมีแม่น้ำ น่านไหลผ่าน ในตำบลกลางเวียงจำนวน 7 หมู่บ้าน โดยเฉพาะบ้านดอนไชย หมู่ที่ 7 ตำบลกลางเวียง อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน เป็นหมู่บ้านที่มีพื้นที่ลุ่มต่ำอยู่ติดกับแม่น้ำน่านและแม่น้ำว่า บริเวณท้ายของหมู่บ้านจะมีสองแม่น้ำสองสายนี้มาบรรจบกัน เมื่อถึงฤดูฝนจะได้รับผลกระทบมากกว่าพื้นที่อื่นๆ ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่เทศบาลตำบลกลางเวียง จะต้องไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้กับประชาชน ให้ประชาชนมีความปลอดภัยทั้งต่อชีวิต สุขภาพอนามัยและ ทรัพย์สินโดยดำเนินการตั้งแต่ก่อนการเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังจากเกิดเหตุ โดยการสร้างการมีส่วนร่วมให้คนชุมชน เป็นผู้บริหารจัดการภัยพิบัติได้ด้วยตนเอง

บ้านดอนไชยได้เรียนรู้ที่จะปรับตัวให้อยู่กับสถานการณ์ของน้ำท่วมและได้มีการเตรียมความพร้อมของชุมชนอยู่เป็นประจำ โดยใช้แนวคิดในการจัดการภัยพิบัติ คือการใช้ประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้ในอดีตมาปรับใช้ เช่น การสร้างบ้านเรือนแบบยกพื้นสูงชันเดียว การสร้างยุ้งฉางข้าวยกสูงหรืออยู่บนบ้าน การเก็บของใช้ที่จำเป็นให้พ้นระดับน้ำ การเตรียมอาหารน้ำดื่มเพื่อการยังชีพ การใช้องค์ความรู้ทางวิชาการที่ได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาปรับใช้เพื่อเตรียมการรับมือภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การคิดค้นสิ่งประดิษฐ์เพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เช่น การสร้างแพ ลอยน้ำเพื่อเก็บสิ่งของ สัตว์เลี้ยง ในทางวิชาการบ้านดอนไชย หมู่ที่ 7 ตำบลกลางเวียงได้เข้าร่วมโครงการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติโดยชุมชนท้องถิ่นกับเทศบาลตำบลกลางเวียงและอำเภอเวียงสา หลังจากเข้าร่วมโครงการแล้วทางชุมชนได้นำความรู้ต่างๆที่ได้รับมาปรับใช้ในการจัดการเรื่องภัยพิบัติจนเกิดเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมทั้งก่อนการเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุทุกภัยในพื้นที่ คือ การจัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประจำหมู่บ้าน เพื่อเป็นแกนนำหลักในการจัดการเรื่องภัยพิบัติ ปฏิบัติหน้าที่หลักตั้งแต่การติดตามสถานการณ์ เฝ้าระวังน้ำ การแจ้งข่าวสารและการเตือนภัยให้กับประชาชนในหมู่บ้าน ผ่านทางหอกระจายข่าว และระบบไลน์เครือข่าย เวียงสารับมือภัยพิบัติ การประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐที่จะเข้ามาช่วยเหลือ การเตรียมอาหารยังชีพของประชาชนใน ระหว่างที่น้ำท่วม การช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง การอำนวยความสะดวกแก่หน่วยงานต่างๆที่เข้ามาในพื้นที่ และประชาชน ในหมู่บ้านได้ร่วมกันจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของหมู่บ้านร่วมกับภาคส่วนราชการเพื่อให้แผนเป็นแนวทาง ในการเตรียมการต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง การสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัยเส้นทางการอพยพและพื้นที่ปลอดภัยเพื่อรองรับการ อพยพ การติดสัญลักษณ์แสดงระดับความเสี่ยงภัย ลำดับความเร่งด่วนในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง การจัดทำแผนที่สังเขป พื้นที่และบ้านเรือนที่เสี่ยงภัย ตลอดจนการจัดทำข้อมูลการปรับปรุงข้อมูลระดับความเสี่ยงภัย ลำดับความเร่งด่วนให้ตรงกับความเป็นจริงและเป็นปัจจุบัน มีการวางแผนการเพาะปลูกให้มีความเหมาะสมเพื่อลดความสูญเสียจากปัญหาน้ำท่วมพื้นที่การเกษตร เช่น เปลี่ยนการปลูกข้าวโพดเป็นพืชระยะสั้นแทนฝักสวนครีว ฯลฯ จากการดำเนินงานการจัดการภัยพิบัติของชุมชนบ้านดอนไชย จะพบว่าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติได้อย่างถูกต้อง ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น คนบ้านดอนไชยไม่

เคยมีการสูญเสียชีวิตจากการจมน้ำ น้ำพัดพาจากกระแสน้ำที่ไหลเชี่ยว อุบัติเหตุการณั้กระแสไฟฟ้ารั่ว หรือการสูญเสียชีวิตจากอุบัติเหตุที่เกี่ยวกับอุบัติเหตุ สามารถปรับสภาพพื้นที่ สิ่งแวดล้อมกลับสู่สภาพปกติหลังน้ำลดภายในสามวัน และพบว่ามูลค่าความเสียหายจากทรัพย์สินในแต่ละครัวเรือนลดน้อยลง เนื่องจากเราได้วางแผนและการเตรียมการล่วงหน้า ประชาชนไม่ตื่นตระหนกหรือตื่นเครียดไปกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เนื่องจากได้รับฟังข่าวสารที่รวดเร็วและมีความน่าเชื่อถือได้ เพื่อให้ทันต่อการเตรียมพร้อมในการเตรียมตัวล่วงหน้าในส่วนของภาคชุมชนจะแสดงให้เห็นว่าชุมชนบ้านดอนไชย มีความเข้มแข็งในการจัดการตนเองโดยลดการพึ่งพาและช่วยเหลือจากทางภาครัฐมากที่สุด ประชาชนในหมู่บ้านมีส่วนร่วมในการจัดการกับปัญหา ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ และร่วมกันติดตามประเมินผล คณะกรรมการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความแน่นแฟ้นสัมพันธ์อันดีระหว่างเครือข่ายการตามไล่ ห่วงใยและยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือ และหน่วยงานภาคเอกชน ประชาชนทั่วไป หน่วยงานภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ได้เข้ามาให้การช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ อย่างเต็มกำลัง แสดงให้เห็นถึงความรักความสามัคคี ความเอื้ออาทรห่วงใย “คนไทยไม่ทิ้งกัน” สุดท้ายเกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่ทำให้การทำงานขับเคลื่อนไปพร้อม ๆ กันอย่างเต็มความสามารถเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชนที่พึงจะได้รับ

เรื่อง โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลกลางเวียง (บานชื่นวิทยาลัย)

ความเป็นมา (สภาพปัญหาและสาเหตุ)

โรงพยาบาลเวียงสา มีสถิติการฆ่าตัวตาย จำนวน 5 ราย ซึ่งเป็นผู้สูงอายุ จำนวน 2 ราย (ผู้สูงอายุที่มีโรคประจำตัว 1 ราย , ผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียว 1 ราย) และผู้สูงอายุตำบลอื่น จำนวน 3 คน สาเหตุหลักเกิดจากปัญหาในครอบครัวและการกระทำ ความรุนแรงทางด้านร่างกาย ข้อมูลจากการคัดกรองภาวะสุขภาพ ปี 2559 ของผู้สูงอายุในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลกลางเวียง พบว่ามีจำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะเครียด ซึมเศร้า ร้อยละ 4.61 สาเหตุเกิดจาก โรคประจำตัว ถูกทอดทิ้งทำให้ผู้สูงอายุอยู่ดูแลกันเองหรืออยู่คนเดียว ลูกหลานทำงานอยู่ต่างอำเภอ อยู่ต่างจังหวัด ทำให้เกิดภาวะเหงา เศร้า เครียด ผู้สูงอายุที่มีโรคประจำตัว บางรายอาจมีความเสี่ยงได้รับอันตราย ความไม่ปลอดภัยจากการใช้ยาไม่ถูกต้อง พบว่าปัญหาของผู้สูงอายุมีภาวะความเสี่ยงของร่างกายตามอายุ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สูงอายุที่เป็นผู้พิการด้านการเคลื่อนไหว /ผู้สูงอายุติดเตียงที่อยู่คนเดียว หรืออยู่กันสองสามมีภรรยา /ด้านการมองเห็น/ด้านการได้ยิน รวมถึงด้านการสื่อสาร มีโอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุได้มากกว่าผู้สูงอายุทั่วไป เช่น การพลัดตกหกล้ม ด้านจราจร การขับขี่ยานพาหนะ ผู้สูงอายุที่มีภาวะสับสน อากาศหลงลืม มีความเสี่ยงเกิดความไม่ปลอดภัย ได้แก่ ไฟไหม้บ้าน การถูกลักพาตัว การถูกหลอกหลวงได้ง่าย จากการทำประชาคมสำรวจปัญหาการจัดทำแผนการพัฒนาเทศบาล พบว่าปัญหาผู้สูงอายุถูกเสนอให้มีการแก้ไขตั้ง ปราบกฏในแผนพัฒนาท้องถิ่น ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประกอบกับพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา 50 (7) รวมทั้งนโยบายผู้บริหารเทศบาลตำบลกลางเวียงตระหนักและให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้สูงอายุ โดยวิเคราะห์ถึงปัญหาและแนวทางที่จะดำเนินการแก้ไขอย่างไรให้เกิดความปลอดภัยและลดความรุนแรงในครอบครัวและสังคม ทำให้ มีการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลกลางเวียง (บานชื่นวิทยาลัย) ขึ้น เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มารวมตัวกันทำกิจกรรมร่วมกัน มีส่วนร่วมกับชุมชนทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ สุขภาพ การส่งเสริมอาชีพให้กับผู้สูงอายุในเขตพื้นที่เทศบาลกลางเวียง ภายใต้การสนับสนุนงบประมาณจากเทศบาลตำบลกลางเวียงและภาคีเครือข่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น โรงพยาบาลเวียงสา ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนฯ อำเภอเวียงสา วัด/องค์กรสงฆ์ สถานีตำรวจภูธรเวียงสา อาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน ผู้นำชุมชน โดยมีผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านการช่วยเหลือตัวเองได้แต่ไม่ชอบเข้าสังคม มีภาวะเครียด ซึมเศร้า มาเข้าโรงเรียนจำนวน 8 คน จากนักเรียนผู้สูงอายุ ทั้งหมด จำนวน 200 คน

การดำเนินงาน

1. ศึกษาแนวทางพร้อมแต่งตั้งคณะกรรมการในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานของโรงเรียนผู้สูงอายุให้เกิดความต่อเนื่อง

2. กำหนดวันเรียนพร้อมจัดหลักสูตรการเรียนการสอนและผู้สอน โดยขอความร่วมมือและประสานงานจากภาคีเครือข่าย อาทิเช่น โรงพยาบาลเวียงสา ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนฯ อำเภอเวียงสา วัด/องค์กรสงฆ์ สถานีตำรวจภูธรเวียงสา ยุติธรรมจังหวัดน่าน
3. จัดการประชุมคณะกรรมการเพื่อประเมินผลการเรียนการสอน และติดตามผลการดำเนินงานเพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตรในภาคเรียนต่อไป

ผลลัพธ์ที่ได้

จำนวนนักเรียนผู้สูงอายุ ๒๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๒๔ จากจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมดในตำบลกลางเวียง ๑,๕๑๑ คน จากกลุ่มติดบ้านมาเป็นกลุ่มติดสังคม จำนวน 7 คน (จาก 8 คน) คิดเป็นร้อยละ 87.5 ของจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมดในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลกลางเวียง

จากการประเมินภาวะเครียดและภาวะซึมเศร้าผู้สูงอายุที่เข้าโรงเรียนไม่มีภาวะซึมเศร้าหรือภาวะเครียดเกิดขึ้น ในการเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนและที่บ้าน ไม่พบการได้รับบาดเจ็บทุกด้านในกลุ่มนักเรียนผู้สูงอายุ ส่วนผลลัพธ์ทางด้านจิตใจผู้สูงอายุที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนผู้สูงอายุเดิมเป็นคนที่ไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มในหมู่บ้านหรือในชุมชน ภายหลัง พบว่ามี การปรับตัว เป็นคนสนุกสนาน ร่าเริง และเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นในชุมชนได้ โดยการสังเกตจากพฤติกรรม การแสดงออกของนักเรียนโรงเรียนผู้สูงอายุ

สรุป

จากการดำเนินงานของโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลกลางเวียง ทำให้ได้เห็นถึงความสำคัญของกลุ่มผู้สูงอายุมากขึ้น เช่น การใส่ใจดูแล สุขภาพและความเป็นอยู่ สภาพแวดล้อม ซึ่งร่วมกับภาคีเครือข่ายลงพื้นที่ดูแลสุขภาพของผู้ป่วยติดเตียงหรือผู้ป่วยเรื้อรัง ที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ เพื่อลดปัญหาการเกิดสภาวะแทรกซ้อน พร้อมทั้งให้ความรู้ที่ถูกต้องให้กับผู้ดูแล และให้กำลังใจผู้ป่วยเพื่อให้มีแรงใจที่จะดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ไม่วิตกกังวลกับโรคภัยที่ตนเองเป็นอยู่ และตามนโยบายของเทศบาลตำบลกลางเวียงได้มีโครงการปรับสภาพแวดล้อม ที่อยู่ให้เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย เพื่อลดการบาดเจ็บและอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในการดำเนินชีวิตประจำวัน ให้กับผู้สูงอายุอีกด้วย ทำให้ปัญหา ความเสี่ยงของผู้สูงอายุได้รับการแก้ไข เฝ้าระวังและป้องกันมากขึ้น

นโยบายในอนาคตของโรงเรียนผู้สูงอายุ

จำนวนผู้สูงอายุที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนผู้สูงอายุเป็นเพียงส่วนหนึ่งของกลุ่มผู้สูงอายุทั้งหมดในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลกลางเวียง ทางผู้บริหารและคณะกรรมการโรงเรียน ได้ดำเนินการวางแผนนโยบายในอนาคต โดยจะดำเนินการจัดทำสื่อ เช่น แผ่นพับประชาสัมพันธ์ที่สามารถชักชวนหรือเชิญชวนให้ผู้สูงอายุที่ยังไม่เคยเข้าโรงเรียน เข้ามาเข้าร่วมกิจกรรมผู้สูงอายุ รวมทั้งจัดตั้ง โรงเรียนผู้สูงอายุสาขาย่อยตามบริบทพื้นที่เช่น ผู้สูงอายุ ๔-๕ หมู่บ้าน รวมกันต่อหนึ่งสาขาย่อยผู้สูงอายุ จากจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมดในตำบลกลางเวียง จำนวน ๑,๕๑๑ คน สามารถเดินทางมาร่วมกิจกรรมในโรงเรียนผู้สูงอายุสาขาย่อยใกล้บ้านได้

เรื่อง กองทุนหมวกนิรภัยโรงเรียนเทศบาล (บ้านหนองนก)

สถานการณ์และปัญหา

โรงเรียนเทศบาล (บ้านหนองนก) สังกัดเทศบาลตำบลกลางเวียง อำเภอเวียงสา จังหวัดน่านจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนจำนวน 139 คน ชาย 65 คน หญิง 74 คน ทางผู้บริหารได้มีนโยบายสำคัญเรื่องความปลอดภัยของเด็กนักเรียนจากการสำรวจความเสี่ยงของคณะกรรมการความปลอดภัยในโรงเรียน พบว่า จุดเสี่ยงที่สำคัญที่สุดคือความเสี่ยงด้านการจราจรและการเดินทางจากบ้านมาโรงเรียน ซึ่งนักเรียนเดินทางมาโรงเรียนโดยรถรับ-

ส่งนักเรียนของโรงเรียนโดยการซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ผู้ปกครอง โดยรถยนต์ส่วนบุคคล และปั่นจักรยานมาโรงเรียน จำนวน 64,37,29,9คน คิดเป็นร้อยละ 46.04 ,27.40 ,20.86 และ 6.47 ตามลำดับ

จากสถิติดังกล่าว ทางโรงเรียน จึงได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาปี (พ.ศ.2561-2564) แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2562 เรื่องโรงเรียนปลอดภัย โดยเริ่มจากการประชุมผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการความปลอดภัยของโรงเรียนได้มีข้อตกลงร่วมเรื่องการจัดตั้งกองทุนหมวกนิรภัยขึ้น เพื่อลดอุบัติเหตุและลดการสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของเด็กนักเรียนและผู้ปกครองขณะที่เดินทางจากที่บ้านมาโรงเรียน

การกำหนดนโยบายในระดับพื้นที่

1. ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ ทั้งคณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน ผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการสวมหมวกนิรภัยทุกครั้งเมื่อใช้รถใช้ถนน กระตุ้นเตือนให้เห็นถึงความสูญเสียที่จะเกิดขึ้นเมื่อเกิดอุบัติเหตุ
2. ประชุมสมาชิกกองทุนหมวกนิรภัย สร้างการรวมกลุ่ม สร้างข้อตกลงกองทุนหมวกนิรภัย
3. ดำเนินการตามกิจกรรมโดยสมาชิกจัดทำข้อตกลงการออมเงินวันละ 1 บาท โดยสะสมเข้ากองทุนหมวกนิรภัยและจัดซื้อหมวกนิรภัยให้กับเด็กนักเรียนในสังกัดที่เข้าใหม่ และรณรงค์ขอความร่วมมือไปยังผู้ปกครองนักเรียนร่วมสมทบเงินเข้ากองทุนหมวกนิรภัย โดยมีข้อตกลงร่วมกันในการจ่ายค่าปรับ จำนวน 10 บาท เมื่อไม่สวมหมวกนิรภัยเข้ามาในเขตพื้นที่บริเวณโรงเรียนเทศบาล (บ้านหนองนก)
4. พัฒนาศักยภาพกลุ่มโดยการประชาสัมพันธ์ความร่วมมือ และขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐและเอกชนผลักดันให้เกิดเป็นนโยบายสาธารณะจนพัฒนาไปสู่ “กองทุนหมวกนิรภัยเพื่อประชาชน”

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

1. ลดต้นทุนการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของเด็กนักเรียนและผู้ปกครอง จากสถิติที่ผ่านมาโรงเรียนมีอุบัติเหตุเป็น 0 จึงไม่มีต้นทุนการบาดเจ็บและสูญเสีย เทศบาลตำบลกลางเวียงสามารถประหยัดงบประมาณการใช้จ่ายเพื่อการช่วยเหลือดูแลฟื้นฟู ผู้ได้รับอุบัติเหตุจากการจราจรของเด็กนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน สามารถนำงบประมาณไปพัฒนาโรงเรียนในด้านการลดความเสี่ยงและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยให้กับเด็กนักเรียน
2. นักเรียนและผู้ปกครองมีความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน มีพฤติกรรมสวมหมวกนิรภัยทุกครั้งก่อนออกจากบ้านเมื่อต้องขับขี่รถจักรยานยนต์หรือรถจักรยาน เป็นการป้องกันการสูญเสียทั้งชีวิต ความพิการหรือทุพพลภาพที่เกิดจากอุบัติเหตุโดยไม่คาดคิด ส่งผลทำให้สังคมมีคุณภาพมากขึ้น
3. การสวมหมวกนิรภัยเมื่อใช้รถใช้ถนน เป็นการจัดสภาพแวดล้อมให้มีความปลอดภัยจากการเกิดอุบัติเหตุ ด้านจราจร ลดพฤติกรรมเสี่ยงในเด็กและผู้ปกครอง ปลุกจิตสำนึกในเรื่องความปลอดภัยเกิดความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น โดยมีเด็กนักเรียนที่ซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์และปั่นจักรยาน ได้รับหมวกนิรภัย จำนวนทั้งสิ้น 65 คน

เรื่อง อาหารปลอดภัยเทศบาลตำบลกลางเวียง

ความเป็นมา

อาหารเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีพของมนุษย์ การบริโภคอาหารที่ไม่ถูกสุขลักษณะและมีสารพิษปนเปื้อนเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดโรคร้ายไข้เจ็บ ดังเช่น คำกล่าวที่ว่า You are what you eat คุณกินอะไรเข้าไป คุณก็จะเป็นเช่นนั้น เทศบาลตำบลกลางเวียงได้เล็งเห็นความสำคัญของการแก้ไขปัญหาจึงได้ร่วมกับชุมชนต้นแบบตำบลปงสนุกในการร่วมกันขับเคลื่อนกิจกรรมอาหารปลอดภัย โดยได้บรรจุไว้ในแผนพัฒนาสี่ปีของเทศบาลตำบลกลางเวียง แผนสุขภาพ. และแผนชุมชนของตำบลปงสนุกทั้ง 4 หมู่บ้าน

การดำเนินงาน

กระบวนการดำเนินกิจกรรมอาหารปลอดภัย เริ่มต้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2553 เริ่มด้วยการจัดเวทีเสวนาการจัดการอาหารปลอดภัยในชุมชน เพื่อชี้ให้ประชาชนในพื้นที่เริ่มให้ความสำคัญตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องขับเคลื่อนโครงการอาหารปลอดภัย ในพ.ศ. 2554 เริ่มการจัดการสุขาภิบาลอาหารที่ดี เป็นแนวคิดที่จะผลักดันให้พื้นที่ตำบลปงสนุกเป็นพื้นที่ผลิตอาหารรสชาติและปลอดภัย เปรียบเสมือนเป็นห้องครัวของอำเภอเวียงสาเริ่มจากการจัดงานเลี้ยงต่างๆของชุมชนงานมงคล งานอวมงคล ซึ่งตามวัฒนธรรมในท้องถิ่นภาคเหนือจะนิยมรับประทานอาหารจากเนื้อสัตว์ สุกๆดิบๆ รวมทั้งสถานที่ประกอบอาหารไม่ถูกสุขลักษณะ ใช้น้ำที่ใต้ถุนบ้าน ผู้ปรุงอาหารก็แต่งกายไม่เหมาะสม โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจกับแกนนำสุขภาพและแกนนำชุมชนในพื้นที่ ผลคือ เกิดแนวทาง มาตรการชุมชนในด้านสุขาภิบาลอาหาร ทั้งด้านตัวบุคคล ด้านอุปกรณ์ ด้านอาหาร ด้านสถานที่ พ.ศ.2555 สร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง การสุขาภิบาลโครงการลดการใช้สารเคมีภาคเกษตร อาหารที่ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย และขยายการดำเนินงานสู่ร้านค้าที่ประกอบและปรุงอาหาร ร้านขายของชำ รวมทั้งสุ่มตรวจสอบคุณภาพสินค้า วันหมดอายุการจำหน่ายยาห้ามจำหน่ายและอื่นๆ พ.ศ.2557 โครงการอาหารปลอดภัยใส่ใจสุขภาพ เพื่อทบทวนแนวทาง มาตรการชุมชนในด้านอาหารปลอดภัยและเพิ่มส่วนของฐานข้อมูลและระบบเฝ้าระวังการเกิดโรค

พ.ศ.2558 ถึง พ.ศ.2561 โครงการบ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง เป็นการโครงการปลูกผักสวนครัว ปลอดภัยไร้สารพิษ เป็นแนวคิดที่จะสร้างผักปลอดภัยไว้บริโภคเองในครัวเรือน ลดรายจ่าย ใช้น้ำที่ให้เกิดประโยชน์โดยใช้แกนนำสุขภาพและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เช่น โครงการขยะทองคำ โครงการลดการใช้สารเคมีภาคเกษตร เป็นการใช้น้ำอินทรีย์และสารน้ำหมักกำจัดศัตรูพืช โดยวิธีการหมักขยะจากครัวเรือนมาใช้ในภาคเกษตร กิจกรรมการน้กสืบสายน้ำ โรงเรียนบ้านปงสนุก เป็นการสำรวจและสังเกตทางชีวภาพโดยศึกษาสัตว์เล็กน้ำจืดเพื่อวัดค่าดัชนีคุณภาพน้ำ โครงการบริโภคปลอดภัย ใส่ใจสุขภาพดี ตามวิถีชุมชน โดยมีกิจกรรมจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้านอาหารปลอดภัยในชุมชน ศูนย์เรียนรู้การใช้ประโยชน์จากสมุนไพร พัฒนาสู่กองทุนเมล็ดพันธุ์ผักพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมให้มีการใช้เมล็ดพันธุ์ผักพื้นบ้านจากแหล่งอื่นที่ต้องพึ่งพิงสารเคมีส่งเสริมการผลิตและใช้น้ำสมุนไพรเพื่อสุขภาพในชุมชน การขยายเครือข่ายผู้ปลูกผักพื้นบ้านด้านโรคเพื่อบริโภคเองและจำหน่ายในภาคชุมชน

จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา จะพบว่าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องสุขาภิบาลอาหารที่ดี สถิติการเกิดโรคต่างๆลดลง ลดภาระค่าใช้จ่าย เพิ่มรายได้ในครัวเรือน เทศบาลจึงมีแนวคิดต่อยอด ขยายเครือข่ายการปลูกพืชผักสวนครัวจาก

1 หมู่บ้านเพิ่มเป็น 4 หมู่บ้านครบทั้งตำบล และส่งเสริมให้มีการนำผักที่ปลูกและเหลือจากการบริโภคนำไปจำหน่ายให้มากขึ้น และเป็นชุมชนต้นแบบในการพัฒนาและขับเคลื่อนอาหารปลอดภัยให้ชุมชนตำบลปงสนุกเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สามารถเผยแพร่ให้สาธารณะชนได้มาเรียนรู้รูปแบบและกระบวนการทำงานได้อย่างยั่งยืนต่อไป
